

Samenwerken moet je doen!

Verderop in deze InVorm leest u een artikel over het SectorplanPlus en de regionale samenwerking die daarbij nodig is. Dat het verstandig is om gezamenlijk knelpunten aan te pakken, is niet meer dan logisch. Maar waarom blijkt het in de praktijk dan soms zo moeilijk?

De afgelopen decennia heb ik tijdens mijn werk met uiteenlopende sectoren te maken gehad. Bijna altijd speelde daarbij het bevorderen van onderlinge samenwerking op het gebied van personele vraagstukken een belangrijke rol. Het ging bijvoorbeeld om het sluiten van overeenkomsten tussen bedrijven om via ‘collegiale uitlening’ pieken en dalen op te vangen. Maar soms was ik ook betrokken bij complexe ‘strategische allianties’ in een regio of sector. Een mooi voorbeeld daarvan is nog steeds de samenwerking die midden jaren ‘90 in de regio Zuidoost-Brabant ontstond. Het is nu bijna niet meer voor te stellen, maar in die periode verkeerde de regio in een diepe crisis door grote problemen bij diverse technische productiebedrijven (zoals vrachtwagenfabrikant DAF). Toen de nood echt aan de man kwam, bleken plotseling alle betrokken partijen, zoals vakbonden, toeleveringsbedrijven, gemeenten en overheidsinstanties, bereid over hun eigen schaduw heen te springen en hun schouders te zetten onder een gezamenlijk actieplan. Van de energie en het elan die toen ontstonden, heeft de regio nog jarenlang kunnen profiteren. Misschien is toen ook wel de basis gelegd voor de enorme positieve ontwikkeling die de regio daarna heeft doorgemaakt.

Gelukkig wordt er in Zorg en Welzijn ook veel samengewerkt. Maar soms denk ik wel eens dat de samenwerking in sectoren zoals de bouw, de metaal of de logistiek gemakkelijker tot stand komt. Zeker als het gaat om onderwerpen waarbij het (wederzijds) profijt duidelijk aanwezig is, wordt in deze commerciële sectoren vaak sneller en voortvarender gereageerd. Een duidelijk aanwijsbare reden daarvoor is moeilijk te geven. Het zou bijvoorbeeld

kunnen dat deze bedrijven, meer dan zorg- en welzijnsorganisaties, kosten gedreven zijn en daardoor eerder neigen de (financiële) voordelen van samenwerking te zien en omarmen.

Los van deze bespiegelingen is het inmiddels wel duidelijk dat de personele tekorten in de sector zorg en welzijn een bedreiging vormen voor de gehele sector. Hierbij kan alleen nauwe samenwerking een oplossing bieden. Geen enkele organisatie kan dit probleem alleen oplossen. Om meer en beter opgeleide mensen te vinden, vissen alle organisaties in dezelfde vijver. Om die vijver groter te maken, is de inzet van alle partijen nodig. Gelukkig komt die samenwerking inmiddels al behoorlijk op gang. Op landelijk niveau hebben werkgevers en werknemersorganisaties (ook de FNV!) elkaar in goed overleg gevonden en zich geschaard achter de bestuurlijke doelstellingen in de Arbeidsmarktagenda 2023. En inmiddels komt ook de samenwerking in de Regionale Actieplannen Aanpak Tekorten goed op gang. Hopelijk ontstaat er daarmee, net zoals in de jaren ‘90, in Zuidoost Brabant de energie en het elan die de zorgsector nog jarenlang profijt zal brengen.

Een paar jaar geleden was de term ‘fatsoen moet je doen’ in zwang. De achtergrond daarvan was dat het je maatschappelijke plicht is je fatsoenlijk te gedragen. En het mooie is dat als reactie op fatsoenlijk gedrag de ander zich ook fatsoenlijk gaat gedragen! Je wordt er samen beter van. Eigenlijk is het met samenwerken precies zo. Samenwerken moet je doen!

Piet Verrijt
directeur/bestuurder Transvorm